

LICG HUIDDIERENBIJSLUITER

Dé handleiding voor het houden van huisdieren

Serie zoogdieren

Cavia

Cavia

De cavia is een knaagdier dat veel als huisdier gehouden wordt. Cavia's zijn groepsdieren, ze kunnen het best samen gehuisvest worden. Deze dieren planten zich snel voort. Er moet extra aandacht besteed worden aan de vitamine C voorziening in het voer.

Als u overweegt om een cavia als huisdier te kopen, is het belangrijk dat u zich van tevoren goed laat informeren. Deze huisdierenbijsluiters kan u daarbij helpen.

Verschillende varianten

Er zijn verschillende rassen cavia's, die van elkaar verschillen in vachttype en kleur. De belangrijkste rassen zijn gladharig, langharig, rex (met gekrulde vacht), borstelharig en gekruind. Een volwassen cavia kan dertig centimeter lang worden en weegt tot 1500 gram. Een zeugje (vrouwje) weegt vaak wat minder dan een beertje (mannelijke).

Natuurlijk gedrag

De wilde cavia komt voor op open vlaktes in Zuid Amerika. Ze leven daar in groepen met een strenge rangorde. Cavia's zijn een groot deel van de dag bezig met het zoeken naar voedsel en zijn daarbij vooral actief in de ochtend- en avondschemering. Ze slapen in holen die ze vinden of zelf graven. Al 9000 jaar geleden werd de wilde cavia door de Inca's gehouden voor het vlees. Later is de cavia gedomesticeerd en verder ontwikkeld tot het dier dat we nu als huisdier kennen.

Huisvesting

Cavia's zijn groepsdieren, dus kunnen het best samen gehuisvest worden. Een combinatie van twee of meer zeugjes en eventueel een (gecastreerd) beertje werkt over het algemeen het best. Door de rangorde binnen een groep cavia's kunnen niet alle cavia's zonder problemen bij elkaar in een hok leven.

Een geschikt hok voor twee cavia's heeft een oppervlakte van ongeveer vijftig bij honderd centimeter. Cavia's kunnen niet goed klimmen of hoog springen, dus het hok hoeft niet hoger te zijn dan veertig centimeter. Als bodembedekking kunt u bijvoorbeeld houtsnippers gebruiken, die moeten minimaal één keer per week verschoond worden. Er moeten een drinkflesje en voerbakje in het hok aanwezig

zijn en het liefst een schuilplaats waar uw cavia's zich kunnen verstoppen. Bij de dierenspecialzaak zijn eventueel ook speeltjes te koop, zoals een hooibal. De optimale omgevingstemperatuur ligt tussen de 18 en 26 °C. Sommige mensen kiezen ervoor om hun cavia's buiten te huisvesten. Wanneer u uw cavia's buiten wilt houden, is het belangrijk dat ze een wind- en waterdicht hok hebben, met een dikke laag bodembedekking. Laat de cavia's in het voorjaar naar buiten gaan, zodat ze langzaam kunnen wennen aan de koudere buitentemperatuur. Cavia's kunnen zich beter warm houden als er meerdere dieren bij elkaar zitten. Als het een paar dagen vriest, is het verstandig om het hok bijvoorbeeld in de schuur te zetten.

Hanteren

Cavia's kunnen bijten, maar doen dit bijna nooit. Als een cavia bijt, is dit meestal omdat hij ziek is of ergens pijn heeft. Til een cavia altijd voorzichtig en met twee handen op, waarbij u ook het achterlijf ondersteunt. Een cavia kan het als bedreigend ervaren als u hem onverwachts van boven oppakt, en zal dan proberen te vluchten. Leer kinderen daarom het dier voorzichtig te benaderen en houd altijd een oogje in het zeil als ze een cavia willen oppakken.

Verzorging en voeding

De nagels van een cavia moeten regelmatig worden geknipt. U kunt dit bij de dierenarts laten doen, maar na uitleg is het ook goed zelf te doen. Als de cavia niet de beschikking heeft over vezelrijk voedsel (bijvoorbeeld hooi), kunnen zijn tanden te lang worden. Controleer dit regelmatig. Langharige cavia's moeten minstens één keer per week gekamd wor-

den, voor kortharige cavia's is dat minder belangrijk.

U kunt uw cavia een dieet geven van hooi, droogvoer en groenten en fruit. Hooi en droogvoer is verkrijgbaar bij de dierenspecialzaak. Cavia's kunnen zelf geen vitamine C aanmaken, dus het is erg belangrijk dat ze voldoende binnenkrijgen via de voeding. Droogvoer dat speciaal gemaakt is voor cavia's bevat genoeg vitamine C, in tegenstelling tot algemeen knaagdierenvoer. Let wel op dat het vitamine C gehalte na de uiterste houdbaarheidsdatum sterk zal afnemen. Twintig tot veertig gram droogvoer per dag is genoeg en daarnaast moet er altijd hooi beschikbaar zijn. Het is belangrijk dat uw cavia de hele dag toegang heeft tot voedsel, en dan met name hooi. Een wilde cavia is namelijk ook een groot deel van de dag bezig met eten. Tussendoor kunt u bijvoorbeeld wortel, witlof, appel of peer bijvoeren. Geef dit altijd in kleine hoeveelheden. Verder kunt u de cavia nog wat gras geven. Pas wel op met bermgras; dat kan vervuild zijn door uitlaatgassen.

Van jong tot volwassen dier

Het onderscheid tussen een beertje en een zeugje is niet altijd even makkelijk om te zien. Wanneer een cavia op zijn rug ligt, is bij de meeste beertjes net boven de anus een penis te zien, en zijn de balletjes te voelen. Bij jonge dieren kan het wat lastiger te zien zijn. Een zeugje dat samen met een volwassen beertje gehouden wordt, kan al na vier weken vruchtbaar zijn en de draagtijd is tussen de negen en de tien weken. Als de jongen geboren worden wegen ze ongeveer honderd gram en zijn ze volledig ontwikkeld. Een cavia krijg gemiddeld twee tot vier jongen per worp. Omdat een zeugje

direct na het werpen weer vruchtbaar is, en gezien het feit dat jonge cavia's zich al na enkele weken voort kunnen planten, is het verstandig de jongen na ongeveer vijf weken bij de moeder weg te halen, en ook de jonge zeugjes en beertjes van elkaar te scheiden. Een beertje kan gecastreerd worden, vanaf een leeftijd van vier tot vijf maanden. Een sterilisatie van een zeug is een zwaardere operatie en wordt onder normale omstandigheden niet gedaan. Als u een nestje wilt, is het belangrijk om een zeugje haar eerste nestje te laten krijgen als ze niet ouder is dan een jaar. Als u te lang wacht groeien de twee bekkenhelften vast en kan het zeugje niet meer op een natuurlijke manier jongen krijgen .

De gemiddelde levensverwachting van een cavia ligt tussen de vier en de acht jaar. Bij ver doorgefokte rassen ligt dit gemiddelde meestal iets lager.

Ziekten en erfelijke aandoeningen

Lusteloosheid, verminderde eetlust, diarree, verstopping, overmatig krabben en moeilijk bewegen zijn allemaal symptomen die erop kunnen wijzen dat een cavia ziek is. Bekende aandoeningen zijn schimmelinfecties, parasieten of een vitamine C gebrek. Een veel voorkomende aandoening is het doorgroeien van de tanden, hierdoor kan de cavia niet goed meer eten. Daarnaast komt osteodystrofie voor bij cavia's, dat is een stofwisselingsziekte die de botten aantast. Dit is waarschijnlijk een erfelijke afwijking en hier is niets aan te doen. Raadpleeg bij twijfel uw dierenarts.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van dit huisdier is geen specifieke ervaring nodig. Zorg er wel voor dat u zich van tevoren goed informeert.

Kosten

De prijs van een cavia kan variëren, afhankelijk van bijvoorbeeld het ras. U kunt een cavia onder ander kopen bij een gespecialiseerde fokker of dierenspecialzaak. Over het algemeen kunt u voor minder dan twintig euro slagen. Een caviakooi van honderd bij vijftig centimeter, compleet ingericht met huisje, drinkflesje en voerbak is bij de dierenspecialzaak te koop vanaf vijftig euro.

Hou rekening met bijkomende kosten, zoals bijvoorbeeld castratiekosten van een beertje. Hooi, zaagsel en droogvoer kost ongeveer vanaf honderd euro per jaar. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als uw dier onverhoopt ziek wordt.

Bijzonderheden

- Een gezonde jonge cavia zal eerder voor u vluchten dan naar u toe komen. Denk hieraan als u een cavia uitzoekt.
- Als een cavia valt, kan dit zeer ernstige verwondingen tot gevolg hebben. Wees dus voorzichtig bij het vasthouden van uw cavia.
- Laat kinderen nooit alleen met huisdieren!

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl

Het LICG is hét informatiepunt voor het 'houden van huisdieren'. Deze stichting geeft onafhankelijke en betrouwbare informatie over het op een verantwoorde wijze kopen en verzorgen van huisdieren. Deze informatie is op de meest recente inzichten gebaseerd en wordt bovendien wetenschappelijk getoetst. Door het bieden van informatie en het organiseren van campagnes, levert het LICG een bijdrage aan verbetering van de gezondheid en het welzijn van huisdieren in Nederland.

L I C G